

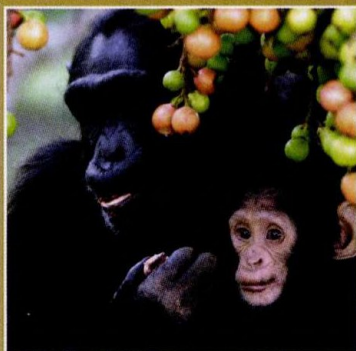
Honnan erednek az elemek?

Az elemek eredetének nyomába eredt az MTA CSFK Konkoly Thege Miklós Csillagászati Intézet egyik kutatócsoportja. Arra keresik a választ, hol és hogyan jöttek létre a kozmikus környezetünket, s így végső soron a testünket is alkotó atomok. A csapat vezetője a torinói születésű fizikus, Maria Lugaro.

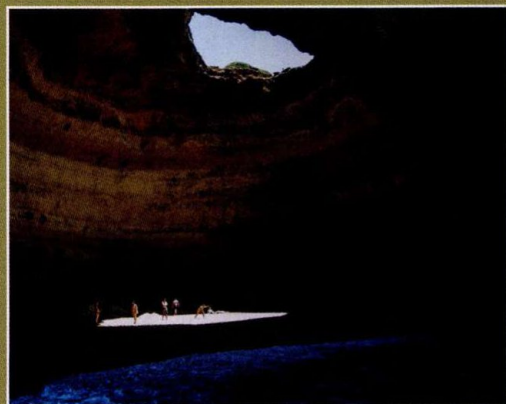
Az öröklét metszetsvonalain

Vannak nyomdászok, könyvművészek, tipográfusok, kikkel egy-egy korszakot azonosítunk. Ilyenek Sylvester János Új testámentumát Sárvár-újszigeten kiadó Abádi Benedek, vagy Bornemisza Péter és Heltai Gáspár, prédikátor-írók, és ilyen könyvművész és kultúrárközvetítő-ismeretterjesztő egyéniség volt Nagy András is.

A gyümölcsök versengenek az elfogyasztásukért

Vannak esetek, amikor a növénynek nincs ellenére, ha egyes részeit – jellemzően a magjait rejtő gyümölcsét – elfogyasztják, hiszen az állat ilyen módon hozzájárul a magok terjesztéséhez. A növény úgy növelheti potenciális utódai túlélési esélyét, ha a magok távolabb kerülnek tőle, de azért a körülmények a magonc új lakhelyén is megfelelőek maradnak a csírázásra.

A hátlapon
Benagil-barlang

Portugália tíz történelmi tartományból áll. Ezek legdélebbike Algarve, amely évi háromezer napsütöses órájával Európa legnapfényesebb tája, de még Kaliforniánál is naposabb. Déli határa az Atlanti-óceán, százhatvan kilométernyi, pusztuló sziklával tarkított szakasz. Portugália nyugati partjával összehasonlítva sokkal melegebb a víz és alacsonyabbak a hullámok, ahol pedig nincs szikla, a part finom, selymes homokkal borított.

A part az óceán és a homokkő találkozásából született. A hullámszám már évezredek óta rombolja, és mivel az okkersárga üledékes kőzetből álló part nem állhatja az Atlanti-óceán erejét, folyamatosan pusztul, hihetetlen, látványos és érdekes geológiai elemeket hozva létre. Nemcsak különálló homokkő-oszlopokat, hanem partfalba vajt barlangokat, barlanglabirintusokat, sőt, barlangon át megközelíthető strandokat is találunk itt. Ezeknek a leggyakrabban mutatott példája a Benagil-barlang. A barlang eldugott, hiszen csak az óceán felől közelíthető meg, száraz lábbal való látogatása nem lehetséges. A mellette fekvő Praia de Benagilról úszva szokták leginkább látogatni, valamint csónakokkal lehetséges a bejutás. Bár az egész algarvei partszakasz tele van kisebb-nagyobb barlangokkal, a Benagil mégis kiemelkedik majdnem teljesen szabályos félgömb alakjával, és a tetején lévő kör alakú „ablakkal”, ami Portugália természetesen Panteonjává teszi.

Hátlapkép és szöveg:
PÁSZTOR PÉTER

ÉLET ÉS TUDOMÁNY

A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA

Főszerkesztő: **Gózon Ákos** • Szerkesztőség: 1088 Budapest, Bródy S. u. 16. • Titkársági telefon: 327-8950; Fax: 327-8969. • E-mail: eltud@eletestudomany.hu • Postacím: TIT 1431 Budapest, Pf. 176 • Honlap: <http://www.eletestudomany.hu> • Lapunk megtalálható a Facebookon is • Kiadja: Tudományos Ismeretterjesztő Társulat • Felelős kiadó: Piróth Eszter, a TIT Szövetségi Iroda igazgatója • Postacím: 1431 Budapest, Pf. 176 • Nyomtatás: Pauker Nyomda • Felelős vezető: Vértes Gábor • Index: 25 245 • ISSN 0013-6077 (nyomtatott) • ISSN 1418-1665 (online) • MagyarBrands 2014 és Magyar Örökség-díjas hetilap • Tudományos Tanácsadó Testület: Almár Iván, Antalóczy Zoltán, Bendzsel Miklós, Bod Péter Ákos, Botos Katalin, Csányi Vilmos, Csépe Valéria, Falus András, Forgács Iván, Freund Tamás, Grétsy László, Hámosi József, Herczeg János, Horváth Tibor, Juhász Árpád, Kerner István, Kroó Norbert, Makara B. Gábor, Marosi Ernő, Pléh Csaba, Sólyom László, Szabó Miklós, Szalay Péter, Szentgyörgyi Zsuzsanna, Szőrényi László, Takács László, Tátrai Zsuzsanna, Vámos Tibor, Varga Benedek, Vásárhelyi Tamás • Rovatvezetők: Albert Valéria (földtudományok, mezőgazdaság), Papp Csilla (történelem), Tegzes Mária, Szoucek Mária, Szoucek Ádám (aktuális), Pásztor Balázs (kémia, fizika, informatika), Lőrincz Henrik, Nyerges Gyula (csillagászat) • Tervezőszerkesztő: Kiss Nemeskéri Zsuzsanna • Címlap és nyomdai előkészítés: Lévárt Tamás • Szerkesztőségi irodavezető: Deme Lívia • Minden jog fenntartva! • A meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért nem vállalunk felelősséget. • Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, www.posta.hu webshopban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), e-mailen a hirlapelofizetes@posta.hu címen, telefonon 06-1-767-8262 számon, levélben a MP Zrt. 1900 Budapest címen. Külföldre és külföldön előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél a webshopban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), 1900 Budapest, 06-1-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu továbbá személyesen a postahelyeken és a kézbesítőnél. • Megvásárolható a LAPKER árusítói helyein. Lapunk korábbi számai megvásárolhatók a szerkesztőségben is.

Az Élet és Tudomány a Nemzeti Kulturális Alap, a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő és a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával jelenik meg.

